

Tárgytematika / Course Description

Pszichiátria és szakápolástana

ESNB_EGTM052

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Mayer László

Félév / Semester: 2021/22/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 4/0/3

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók képesek legyenek eligazodni a fontosabb pszichiátriai kórképek között, ehhez megfelelő elméleti és gyakorlati alapokat kapjanak, mely munkájuk során segíti a kórképek felismerését és szükség szerint a segítség módjának megtalálását, a megfelelő szakemberhez irányítást. Fontos továbbá, hogy megismerjék a korszerű terápiás módszereket és a prevenció lehetőségeit, a különböző pszichiátriai betegségekhez kapcsolódó szakápolástani folyamatokat.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1.hét:** A pszichiátria története, alapfogalmak, az egészség és betegség fogalma, pszichiátriai szempontból.
A pszichiátriai ellátás története. A pszichiátriai ellátás szervezeti keretei, szinterei.
A pszichiátriai ápolás történeti áttekintése.
Klinikai területi gyakorlat: pszichiátriai osztályok felépítése, jellegzetességei. Munkavégzés pszichiátriai osztályon.
- 2.hét:** Pszichiátriai Epidemiológia. A bio-pszicho-szociális egység, genetikai, neurokémiai, szomatikus és pszichés tényezők összefüggései. Klaszifikációs rendszerek.
Klinikai területi gyakorlat: Anamnéziszfelvétel, fizikális vizsgálatok, ellátás speciális formái pszichiátriai osztályon.
- 3.hét:** Általános pszichopatrológia. A tudat és zavarai. A figyelem és zavarai, orientáció és zavara. Az érzékelés és zavarai.
Az emlékezés és zavarai. Az érzelmi élet zavarai.
Klinikai területi gyakorlat: zavart, dezorientált beteg megfigyelése, ápolása pszichiátriai osztályon.
- 4.hét:** Organikus mentális zavarok. Delírium. Demenciák. Organikus pszichoszindrómák.
Mentális retardáció. Kognitív zavarokban szenvedő kliens ápolásának sajátosságai.

- 5.hét:** A hangulati élet zavarai. Depressziós epizód. Mániás epizód. Disztímia. Ciclotímia. Bipoláris zavar.
Klinikai területi gyakorlat: depressziós, mániás, bipoláris beteg speciális teendői pszichiátriai osztályon.
- 6.hét:** Szorongásos zavarok (generalizált szorongás, pánikzavar, szeparációs szorongás zavar, PTSD).
Az obszesszív-kompulzív zavar (OCD) Tik zavar. A szorongás ápoláslélektana.
Klinikai területi gyakorlat: szorongásos betegségben szenvedők ápolása a gyakorlatban.
- 7.hét:** Pszichózisok, pszichotikus állapotok. A szkizofrénia tünettana, lefolyása, típusai. Paranoid állapotok.
Szkizoaffektív zavar. Kommunikáció agresszív beteggel, pszichotikus beteg ápolása.
Klinikai területi gyakorlat: pszichotikus, agresszív beteg speciális ápolási teendői a klinikumban.
- 8.hét:** Pszichoszomatikus tünetképződés, pszichoszomatikus betegségek, pszichoszomatikus zavarok. Szomatoform zavarok.
A testsúllyal és az étkezéssel összefüggő zavarok.
Klinikai területi gyakorlat: pszichoszomatikus zavarok ápolási vonatkozásai.
- 9.hét:** Személyiségzavarok. A nemi identitás és a szexuális magatartás zavarai. Krízisállapotok. Az öngyilkos magatartás.
Klinikai területi gyakorlat: személyiségzavarban szenvedő betegek ápolása. Krízisállapotok, suicid hajlamú beteg ellátása a klinikumban.
- 10.hét:** Gyermekpszichiátriai betegségek okai, prevalenciája elméleti modelljei. A korai anya-gyerek kapcsolat jelentősége.
Kötődési zavarok. Ürítéssel kapcsolatos zavarok gyermekkorban.
Klinikai területi gyakorlat: pszichoszomatikus zavarok gyermekkorban.
- 11.hét:** Pervazív fejlődési zavar. Hiperaktivitás-figyelemzavar (ADHD). Viselkedészavarok gyermek- és serdülőkorban.
Serdülőkori krízisek. A gyermek- és serdülőpszichiátriai betegek ápolásának speciális vonatkozásai.
Klinikai területi gyakorlat: viselkedészavarban, serdülőkori krízisben szenvedő gyermek ápolása.
- 12.hét:** Alvászavarok. Impulzuskontroll zavarok. Terápiás lehetőségek a pszichiátriában I. Gyógyszeres terápiák.
Ápolói teendők a gyógyszereléssel kapcsolatban a pszichiátriai osztályon.
Klinikai területi gyakorlat: alvászavarral küzdő betegek ápolása pszichiátriai osztályon.
- 13.hét:** Terápiás lehetőségek a pszichiátriában II. Pszichoterápiák. Ápolói szerepek a közösségi pszichiátriában.
A pszichiátriai beteg foglalkoztatása.
Klinikai területi gyakorlat: pszichiátriai nappali szanatórium működése, ellátási formái.

14.hét: Közösségi pszichiátria. Pszichiátriai rehabilitáció.

A pszichiátria, jogi és etikai kérdései.

Klinikai területi gyakorlat: általános pszichiátriai rehabilitációs részleg szerkezeti felépítése, működése, ápolói feladatok.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Szóbeli vizsga.

Az évközi kötelező kórházi területi gyakorlat letöltése Pszichiátriai osztályon a beosztás szerint.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Németh Attila, Fűredi János, Tariska Péter: A pszichiátriai rövidített kézikönyve, Medicina, 2011.

Vetró Á. Gyermek- és ifjúságpszichiátria. Budapest, Medicina Könyvkiadó Zrt. 2008.

Irinyi T.: Pszichiátriai szakápolástan. Budapest, Medicina Könyvkiadó Zrt. 2006.

Ajánlott irodalom:

Fűredi J., Németh A., Tariska P. (2009). A pszichiátria magyar kézikönyve. Budapest, Medicina Könyvkiadó Zrt. 2009.

Tringer L. A pszichiátria tankönyve. Budapest, Semmelweis Kiadó. 2005.